

Botanikdagarnas turer norrut mot Älvdalen

Lennart Bratt, Hosjö

Sällan har vädrets makter visat sig från så motstående sidor som vid besöken vid Alderängarna. Första dagens deltagare kunde löga sig i solgasset vid älvstranden, medan ösregnet andra dagen fick deltagarna att hoppa över fikapausen och önska sig till bussens skydd och värme.

Många spännande diskussioner utspann sig i området, exempelvis kring särskiljande kännetecken för back- och ängsruta som båda fannas att beskåda. Den osannolikt vackra brokirisen vid stranden tilldrog sig välförtjänt uppmärksamhet. Skönt var att Thomas Karlsson tog ordentligt belägg från lokalen och verifierade bestämningen eftersom många förslag på arttillhörighet fanns bland deltagarna.

För att inte missa lunchen gick färden raskt vidare mot Brindbergs fäbodar halvannan mil norr om Älvdalens kyrkby. Denna plats går inte av för hackor när det gäller utsikt, åtminstone inte om regnet behagar vara frånvarande. Regndagen skickades en nödkurir i förväg, vilket resulterade i att vi kunde inkvarteras i en slags bystuga med värmande öppen spis och brukarens trevliga berättelser om fäbodlivet.

Glädjande nog fanns i stugan ett häfte med pressade växter från fäboden, ett tecken på det stora intresse för växter som fanns bland de boende. Detta visade sig också genom att vi blev flitigt ledsagade vid våra vandringar.

Många superlativer uttrycktes över fäbodvallen och dess mängder av fältgentiana, slätterfibbla, blåsuga och andra slätterängsväxter. För flera sörlänningar var beståndet av mästerrot en ny bekantskap. Viss uppmärksamhet tilldrog sig de många fibblearter som växer på vallen. Både stångfibblor *Pilosella* av olika slag, hagfibblor *Hieracium Vulgatiformia* och norrlandsfibblor *H. Foliosa* noterades. Särskild uppståndelse vållade fynd av nickfibbla *Pilosella sphaerocephala*. Nickfibblan är en exklusivitet som förekommer i slättermarker inom fäbodområdet i Dalarna-Härjedalen-Jämtland. Arten är rödlistad som starkt hotad (EN) och har endast en handfull fynd från 2000-talet inrapporterade i artportalen. Förutom Dalarna är uppgifterna från Pite lappmark, Medelpad och Härjedalen. Arten bör uppenbarligen hållas i åtanke då vi besöker

fäbodmarker, inte minst då ett tiotal äldre uppgifter finns redovisade i Dalafloran -49.

Från Brindberg gick färden vidare norrut över Älvdalens skjutfält där höjdlägenas plantager av contortatall väckte sedvanlig bestörtning. Längs vägen mot Rensjöns naturreservat fick deltagarna från bussfönstret se ett lyckat exempel på en naturvårdsbränning innan det var dags att vandra några kilometer. Den stig som leder fram till den vackra, helt utskogsomgärdade Rensjön fick många att förundras. Närmare en riktig urskog kommer man knappast i Dalarna eller sydnorrland överhuvudtaget, och detta ville vi gärna visa upp trots att det botaniska utbytet inte var så stort. Några rikare stråk med kransrams och klockpyrola var dock roliga, och frö sörlänningarna fanns en hel del ovan, exempelvis klotstarr i mängd. En värdig avslutning på fina exkursionsdagar.

Brokiris, Iris versicolor. Foto Bengt Oldhammer.